

Chlorpheniramine

موارد مصرف

کلرفنیرآمین در درمان علامتی رینیت آلرژیک فصلی یا دائمی، وازوموتور و التهاب آلرژیک ملتحمه ناشی از استنشاق یا بلع مواد الرژن، کهیر و کهیر غول آسا و به عنوان داروی کمکی در درمان شوک آنافیلاکتیک به کار می رود.

مکانیسم اثر

اثر ضد آلرژی آن ناشی از مهار گیرنده های H1 هیستامینی است. همچنین دارای آثار آنتی کلینرژیک است.

فارماکوکینیتیک

به خوبی از راه خوراکی جذب می شود. متابولیسم آن کبدی است و از کلیه دفع می شود. نیمه عمر کلر فنیرآمین ۱۵-۱۲ ساعت است. زمان لازم برای شروع اثر آن از راه خوراکی ۶۰-۱۵ دقیقه است.

هشدارها

- ۱- احتمال خشک شدن دهان و افزایش بیماری های دهان و دندان با مصرف طولانی مدت آنتی هیستامین ها وجود دارد .
- ۲- در صرع، هیپرتروفی پروستات و احتباس ادرار گلو کوم و بیماری های کبد با احتیاط مصرف گردد.

عوارض جانبی

عارضه شایع آن خواب آلودگی است. این دارو می تواند عوارض آنتی کولینرژیک مثل خشکی دهان و تاری دید را همراه داشته باشد.

تداخل دارویی

- مصرف همزمان این دارو با تضعف های CNS ممکن است اثرات تضعف این دارو را افزایش دهد.
- استفاده همزمان آن با داروهای آنتی کولینرژیک اثرات جانبی این دارو را تشدید می کند.
- مصرف همزمان داروهای سمی برای گوش مانند سالیسیلات ها و وانکومايسين با این دارو ممکن است اثر سمی این دارو ها بر گوش، از جمله وزوز گوش و سر گیجه را بپوشاند.

نکات قابل توصیه

- به منظور کاهش تحریک گوارشی همراه با غذا، آب یا شیر مصرف گردد .
- در صورت بروز خواب آلودگی از انجام کارهایی که نیاز به تمرکز حواس دارند، خودداری گردد.

مقدار مصرف

تزریقی :

طی یک دقیقه به طور آهسته مقدار ۲۰-۱۰ میلی گرم تزریق وریدی می‌گردد .

خوراکی :

بزرگسالان: به عنوان ضد هیستامین، ۴ میلی گرم هر ۴-۶ ساعت بر حسب نیاز استفاده گردد. حداکثر مقدار مصرف ۲۴ mg/day است. میزان مصرف قرص رتارد ۸ میلی گرم هر ۸-۱۲ ساعت است .

کودکان: در کودکان زیر یک سال توصیه نمی‌شود. در کودکان ۱-۲ سال ۱ mg/day ، در کودکان ۲-۵ سال ۱mg هر ۴-۶ ساعت یکبار تا حداکثر ۶ mg/day و در کودکان ۶-۱۲ سال ۲mg هر ۴-۶ ساعت تا حداکثر ۱۲mg/day مصرف می‌گردد.

اشکال دارویی

Syrup: 2mg/5ml

Tablet: 4mg

SR- Tablet: 8 mg

Injection: 10mg/ml

Deferiprone

موارد مصرف

- شلاته کننده آهن.
- درمان بار اضافی آهن در بیماران تالاسمی که داروی دزفراکسامین در آنها موثر نیست.

فارماکوکینتیک

دارو سریعاً از دستگاه گوارش جذب می شود.

عوارض جانبی

نوتروپنی، آگرانولوسیتوز، تهوع، اسهال، استفراغ، ادرار قرمز-قهوه ای، افزایش آنزیم های کبدی، کاهش غلظت زینک سرم.

مقدار مصرف

بزرگسالان: ۲۵-۳۳ mg/kg خوراکی، سه بار در روز.

رنج درمانی کلی روزانه: ۷۵-۹۹ mg/kg/day

کودکان و سالمندان: ایمنی مصرف به اثبات نرسیده است.

اشکال دارویی

Tab EC: 500 mg.

Tab: 500 mg.

Deferoxamine

موارد مصرف

دفروکسامین یک عامل شلاته کننده فعال است که به عنوان داروی کمکی در درمان مسمومیت با آهن به کار برده می‌شود. این دارو همچنین برای تسریع دفع آهن مصرف می‌شود. دفروکسامین از راه تزریق وریدی، عضلانی، و یا داخل صفاقی برای کنترل تجمع آلومینیم در استخوان، در مبتلایان به نارسایی کلیه و درمان مسمومیت های عصبی و یا ناهنجاری های استخوانی در بیماران تحت دیالیز به کار برده می‌شود.

مکانیسم اثر

دفروکسامین با آهن سه ظرفیتی اتصال پیدا کرده و از شرکت آن در واکنش های شیمیایی جلوگیری می‌کند. این دارو می‌تواند با آهن آزاد سرم، آهن فریتین و هموسیدرین اتصال پیدا کند، ولی از هموگلوبین، میوگلوبین و سیتوکرومها نمی‌تواند آهن برداشت کند. دفروکسامین همچنین می‌تواند از بافت‌های مختلف آلومینیم برداشت کرده و یک کمپلکس پایدار محلول در آب ایجاد کند.

فارماکوکینتیک

کمتر از ۱۵٪ دارو از طریق دستگاه گوارش جذب می‌شود بنابراین از طریق تزریقی مورد استفاده قرار می‌گیرد. دفروکسامین به وسیله آنزیم‌های پلاسمایی متابولیزه و از طریق ادرار دفع می‌شود. مقداری از دارو نیز از طریق صفرا و مدفوع دفع می‌گردد و نیمه عمر آن ۶ ساعت می‌باشد. آهن شلات شده که از طریق کلیه‌ها دفع می‌گردد، رنگ ادرار را به قرمز متمایل می‌کند.

موارد منع مصرف

این دارو در بیماری‌های شدید کلیوی یا بی‌ادراری و هموکروماتوز اولیه نباید مصرف شود.

هشدارها

- احتمال بروز آب مروارید در بیمارانی که تحت درمان طولانی با دفروکسامین هستند وجود دارد.
- این دارو معمولاً در کودکان زیر سه سال تجویز نمی‌شود.
- در افراد سالخورده همراه ویتامین C استفاده گردد.
- راه تجویز وریدی فقط در بیماران مبتلا به کلاپسی قلبی - عروقی مورد استفاده قرار گیرد و در اولین فرصت تجویز دارو به صورت داخل عضلانی ادامه یابد.

عوارض جانبی

در محل تزریق گاهی خارش، درد و سفتی ایجاد می‌گردد. در درمان دراز مدت ممکن است واکنش‌های آلرژیک شامل تورم روی پوست، خارش عمومی بدن، بثورات جلدی و واکنش‌های آنافیلاکتیک رخ دهد.

تداخل‌های دارویی

تجویز همزمان با ویتامین C باعث افزایش توانایی این دارو در دفع بیشتر آهن می‌گردد اگر چه احتمال سمیت آهن نیز افزایش می‌یابد.

مقدار مصرف

بزرگسالان : در مسمومیت با آهن در ابتدا مقدار ۱g و سپس هر چهار ساعت ۵۰۰ mg (تا دوبار) به صورت عضلانی تزریق می‌شود. در صورت لزوم تجویز دارو به میزان ۵۰۰mg هر ۴-۱۲ ساعت تا حداکثر ۶ mg/day قابل تکرار است . مقدار اولیه تجویز داخل وریدی دارو ۱g است که با سرعت کمتر از ۱۵ mg/kg/h انفوزیون می‌گردد و سپس مقدار ۵۰۰mg هر ۴ ساعت (تا دوبار) تا حداکثر ۶mg/day تجویز می‌شود .

برای تجویز زیر جلدی مقدار ۱-۲g طی مدت ۸-۲۴ ساعت توسط یک پمپ سیار تزریق می‌گردد . مقدار مصرف دارو از ۲۰ mg/kg شروع و به ۶۰ mg/kg یا مقدار تام ۳ گرم در ۱۰ میلی لیتر اب مقطر استریل افزایش می یابد که طی ۱۰ ساعت در بافت زیر جلد انفوزیون می شود .

در مسمومیت مزمن ۲۰-۵۰ mg/kg/day از دارو طی مدت ۸ ساعت به صورت زیر جلدی انفوزیون می‌گردد. معهداً، تزریق عضلانی راه تجویز ترجیحی دارو است که با ید در تمام بیمارانی که در حالت شوک نمی باشند ، مورد استفاده قرار گیرد . دوز معمول داخل عضلانی بالغین و اطفال ۱۷/۵ mg/day می باشد به علاوه در صورت انتقال خون به بیمار لازم است یک دوز دو گرمی دارو همراه با هر واحد خون تزریقی به صورت انفوزیون آهسته داخل وریدی یا حداکثر سرعت ۱۵ mg/kg/h تجویز گردد .

کودکان: دوز توصیه شده اطفال در مسمومیت حاد با آهن مقدار ۵۰ mg/kg/day است که هر ۶ ساعت و تا زمانی که رنگ ادرار تغییر نیافته است به صورت داخل عضلانی تجویز می‌گردد. سلامت و کارایی دارو در اطفال کوچکتر از سه سال ثابت نشده است.

اشکال دارویی

Vial as Mesylate : 500 mg , 2g.

Diphenhydramine

موارد مصرف

دیفن هیدرامین در درمان علامتی رینیت وازوموتور، کهیر و کهیر غول آسا، درمان علامتی پارکینسون و واکنش‌های اکستراپیرامیدال ناشی از داروها، تهوع و استفراغ ناشی از مسافرت یا حرکت، به عنوان بی‌حس کننده موضعی در دندان پزشکی و به عنوان یک خواب‌آور ملایم به کار می‌رود.

مکانیسم اثر

اثر ضد حساسیتی دارو به علت رقابت با آنتی‌هیستامین برای اتصال به گیرنده‌های H₁ است. اثر ضد سرفه دیفن هیدرامین به علت اثر مستقیم بر مرکز سرفه در بصل النخاع است. این دارو بر گیرنده های H₁ مغز اثر گذاشته و موجب اثرات خواب آور می‌گردد. اثر بی‌حس کنندگی موضعی آن به دلیل شباهت ساختمانی آن با بی‌حس کننده‌های موضعی است.

فارماکوکینتیک

این دارو از راه خوراکی به خوبی جذب می‌شود. زمان شروع اثر آن در حدود ۶۰-۱۵ دقیقه است. دفع آن کلیوی است و اغلب به صورت متابولیت طی ۲۴ ساعت دفع می‌گردد.

موارد منع مصرف

در صورت وجود پورفیریا نباید استفاده گردد.

هشدارها

- مصرف این دارو در صرع، هیپرو تروفی پروستات، احتباس ادرار، گلو کوم و بیماری های کبد باید با احتیاط صورت گیرد.
- احتمال بروز سرگیجه، تسکین بیش از حد، اغتشاش شعور و کمی فشار خون ناشی از مصرف این دارو در سالخوردگان بیشتر است.
- مصرف طولانی مدت این دارو باعث خشکی دهان و گلو و پوسیدگی دندان می‌شود.
- در صورت مصرف این دارو، تشخیص آپاندیسیت و علایم سمی بر گوش ناشی از مصرف سایر داروها مشکل می‌گردد.

عوارض جانبی

گیجی، سر درد، عوارض پیسکوموتور، عوارض ضد موسکارینی مانند خشکی دهان، تاری دید و دو بینی و اختلالات گوارشی از عوارض شایع این دارو هستند.

تداخل‌های دارویی

- مصرف همزمان این دارو با مضعف‌های CNS ممکن است اثرات مضعف آن‌ها را افزایش دهد.
- استفاده همزمان آن با داروهای آنتی‌کولینرژیک عوارض جانبی این دارو را تشدید می‌کند.
- مصرف همزمان داروهای سمی برای گوش مانند سالیسیلات‌ها و وانکومایسین با این دارو ممکن است علائم اثرات سمی آنها بر روی گوش از جمله وزوز گوش و سرگیجه را بپوشاند.

نکات قابل توصیه

- به منظور کاهش تحریک گوارشی همراه غذا، آب یا شیر مصرف گردد.
- در صورت مصرف به عنوان ضد سرگیجه حداقل نیم ساعت قبل از مسافرت استفاده گردد.
- در صورت بروز خواب‌آلودگی از کارهایی که نیاز به تمرکز حواس دارند، خودداری گردد.

مقدار مصرف

بزرگسالان:

- ۱- آنتی‌هیستامین: ۲۵-۵۰ mg هر ۴-۶ ساعت.
- ۲- ضد دیسکنزی در پارکینسون ایدیوپاتیک: ابتدا مقدار ۱۵۰-۵۰ mg سه بار در روز مصرف شود، سپس مقدار مصرف به ۵۰ mg چهار بار در روز افزایش می‌یابد.
- ۳- ضد استفراغ: ۵۰ mg نیم ساعت قبل از مسافرت مصرف شود.
- ۴- آرام‌بخش و خواب‌آور: ۵۰ mg، ۳۰-۲۰ دقیقه قبل از خواب مصرف شود.
*حداکثر مقدار مصرف ۳۰۰ mg/day است.

کودکان:

- ۱- آنتی‌هیستامین: مقدار ۱/۲۵ mg/kg هر ۴-۶ ساعت مصرف می‌گردد.
- ۲- ضد استفراغ: ۱-۱/۵ mg/kg هر ۶ ساعت مصرف می‌گردد.

اشکال دارویی

Soft Gel Cap: 25 mg

Tab: 25 , 50 mg

Elixir: 12.5mg/5ml , 60 ml

Inj: 20mg/2ml

Amp: 50mg/1ml

Factor VII

موارد مصرف

- مشتقات خون - درمان فقر ژنتیکی فاکتور VII
- درمان جایگزین در بیماران با کمبود ژنتیکی فاکتور VII
- درمان حملات خونریزی و یا پیشگیری از خونریزی همراه با جراحی در بیماران هموفیلی A و هموفیلی B که به ترتیب آنتی بادی در برابر فاکتور ۸ و فاکتور ۹ در بدنشان تولید می شود .
- درمان هموفیلی اکتسابی

هشدارها

این دارو در بیماران با آرترواسکلروزیس پیشرفته، آسیب های شدید و یا سپتیمی به علت ریسک تشدید ترومبوز و یا انعقاد داخل عروقی منتشر باید با احتیاط مصرف شود.

عوارض جانبی

واکنش های پوستی خفیف، تب، سردرد، تغییرات فشار خون.

مقدار مصرف

- درمان جایگزین در بیماران با کمبود ژنتیکی فاکتور VII: eptacog alfa، فرم فعال فاکتور ۷، به میزان ۳۰ mcg/kg - ۱۵ هر ۴-۶ ساعت تا ایجاد هموستاز تجویز می شود .
- درمان حملات خونریزی و یا پیشگیری از خونریزی همراه با جراحی در بیماران هموفیلی A و هموفیلی B که به ترتیب آنتی بادی در برابر فاکتور ۸ و فاکتور ۹ در بدنشان تولید می شود: دوز اولیه ۹۰ mcg/kg از طریق تزریق بلوث وریدی در خلال ۲-۵ دقیقه تجویز می شود. تنظیم دوز (رنج ۱۲۰-۳۵ mcg/kg) مطابق با میزان ریسپانس تامین می شود.
- درمان Glanzmann's thrombasthenia: eptacog alfa، فرم فعال فاکتور ۷، به میزان ۳۰-۱۵ mcg/kg هر ۴-۶ ساعت تا ایجاد هموستاز تجویز می شود.

اشکال دارویی

Factor VII-Baxter INJ 600 IU – Powder&Solvent

Novoseven: INJ 1, 2, 4.8 mg

AryoSeven: Vial 1.2 mg

Factor VIII

موارد مصرف

- مشتقات خون (ضد هموفیلی A)
- هموفیلی A (کمبود فاکتور VIII)

مکانیسم اثر

این دارو سبب مهار تبدیل پروترومبین به ترومبین می شود.

فارماکوکینتیک

فرآورده‌های انسانی یا نو ترکیب فاکتور VIII دارای نیمه عمر حدود ۱۲ ساعت می باشند.

عوارض جانبی

لرز، سردرد، کهیر، احتمال بروز همولیز اینتراواسکولار در بیماران با گروه خونی A, B, AB که دوزهای زیاد و یا مکرری از فاکتور VIII را دریافت می کنند، احتمال بروز هپاتیت C، B و HIV ناشی از دریافت فرآورده‌های آلوده به ویروس.

مقدار مصرف

دوزاژ با توجه به شرایط بیمار متغیر است. در بزرگسالان دوز ۱ unit/kg اینترنشنال، سبب افزایش غلظت‌های پلاسمایی فاکتور ۸ به میزان ۰.۲٪ می شود. فرمول محاسبه دوز مورد نیاز به قرار زیر می باشد:

$$\text{Units} = \text{wt (kg)} * 0.5 * \% \text{ desired increase (of normal)}$$

اشکال دارویی

Injection Powder Lyophilized 250, 500 IU

Injection Powder 500 IU

Factor VIII Inhibitor Bypassing Fraction

موارد مصرف

- مشتقات خون (ضد هموفیلی).
- درمان بیماران هموفیلی نوع A و B با مهارکننده ها که درمان با فاکتور VII (a) در آنها موفقیت آمیز نبوده و یا کنترل اندیکه است .
- کنترل اپیزودهای خونریزی خودبخودی

مکانیسم اثر

این ترکیب محتوی پروترومبین، فاکتور XI و X (غیر فعال) و فاکتور VII (فعال) می باشد.

فارماکوکینتیک

شروع اثر: ۳۰-۱۵ دقیقه

طول اثر: ۸-۱۲ ساعت

نیمه عمر حذف: ۷-۴ ساعت

هشدارها

واکنش های آلرژیک: واکنش های آلرژیک (از جمله واکنش های شدید آنافیلاکتوئید) پس از تجویز این دارو گزارش شده است. در صورت بروز علائم/ نشانه های بیش حساسیتی، دارو را سریعاً قطع کنید. داروی مناسب مثل اپی نفرین در زمان تجویز در دسترس باشد

وقایع ترومبوآمبولیک: وقایع ترومبوآمبولیک و ترومبوتیک (شامل ترومبوز وریدی، آمبولی ریه، انعقاد عروقی منتشر، انفارکتوس قلبی و سگته مغزی) پس از تجویز این دارو گزارش شده است، به ویژه در دوزهای بالای این دارو و در بیماران که ریسک فاکتورهای ترومبوتیک دارند. علائم و نشانه های وقایع ترومبوآمبولیک را به ویژه در صورت تجویز دوز بالای ۱۰۰ unit/kg مانیتور کنید.

در تجویز این دارو در بیماران که آترواسکلروز پیشرفته یا سپتیمی دارند یا همزمان فاکتور VIII را مصرف می کنند احتیاط کنید. داروهای آنتی فیبرینولیتیک: وقایع ترومبوآمبولیک با مصرف همزمان داروی آنتی فیبرینولیتیک (ترانگزامیک اسید و آمینوکاپروئیک اسید) افزایش می یابد. داروهای آنتی فیبرینولیتیک را حداقل با فاصله ۱۲ ساعت مصرف کنید . توصیه می شود که این دارو تنها برای کنترل خونریزی ناشی از نقص فاکتور انعقادی در بیماران مصرف شود. مانیتورینگ: تست های مورد استفاده برای مانیتور کردن فعالیت هموستاتیک مثل aPTT و TEG برای مانیتورینگ پاسخ به این دارو مناسب نیستند. دوزینگ دارو بر مبنای نرمال کردن این پارامترها می تواند باعث DIC شود.

عوارض جانبی

ترومبوز، احتمال بروز هیپاتیت C ، B و HIV ناشی از دریافت فرآورده های آلوده به ویروس، آمبولی ریوی، انعقاد داخل عروقی منتشر، لرز، خواب آلودگی، سرگیجه، تهوع، درد قفسه سینه، انفارکتسیون میوکارد، راش، کهیر، سرفه.

تداخل دارویی

مورد خاصی گزارش نشده است.

نکات قابل توصیه

- این دارو می‌تواند باعث ایجاد لخته شود. در صورت درد قفسه سینه، تنگی نفس، مشکلات بینایی، دل درد شدید یا درد و تورم در پاها یا دست‌ها به پزشک اطلاع داده شود.
- مصرف این دارو به دندانپزشک، جراح یا سایر پزشکان اطلاع داده شود.
- در صورتی که دوز معمول به خوبی پاسخ نداد به پزشک اطلاع دهید.
- در سن بالای ۶۵ سال، بارداری یا شیردهی احتیاط شود.

مقدار مصرف

دارو به فرم داخل وریدی تجویز می‌شود. تعیین دوز بر مبنای سایت و شدت خونریزی می‌باشد. با توجه به احتمال بروز ترومبوزیس نباید تک دوز دارو متجاوز از 100 unit/kg بوده و نیز سرعت انفوزیون نباید بیشتر از 2 unit/kg/min باشد. ماکزیمم دوز مصرفی باید کمتر از 200 unit/kg باشد.

اشکال دارویی

Injection Powder Lyophilized 500, 1000 IU.

Injection Powder 500 IU.

Hydrocortisone

موارد مصرف

هیدروکورتیزون برای درمان جایگزینی هورمونی در نارسایی غده فوق کلیوی استفاده می‌شود. این دارو همچنین در درمان علامتی بیماری‌های التهابی مانند بیماری التهابی روده و هموروئید و نیز واکنش‌های حساسیتی مانند شوک آنافیلاکتیک، آنژیوادم و در جهت سرکوب کردن سیستم ایمنی استفاده می‌شود. هیدروکورتیزون در هیپرپلازی مادرزادی غده فوق کلیه، ادم مغزی و شوک نیز موثر است. این دارو همچنین جهت تشخیص سندرم کوشینگ و افسردگی آندوژن به کار می‌رود.

مکانیسم اثر

این دارو با عبور از غشاء سلولی به گیرنده‌های خود در سیتوپلاسم متصل شده و کمپلکس دارو-گیرنده وارد هسته سلولی می‌شود. این کمپلکس با اتصال به نواحی خاصی از DNA موجب تحریک روند رونویسی Mrna و به دنبال آن ساخت آنزیم‌هایی می‌گردد که در نهایت مسئول اثرات سیستمیک کورتیکواستروئیدها می‌باشند. این دارو با جلوگیری از تجمع سلول‌های التهابی در ناحیه التهاب، مهار فاگوسیتوز و آزاد شدن واسطه‌های شیمیایی التهاب، اثرات ضدالتهابی خود را اعمال می‌کند.

فارماکوکینتیک

هیدروکورتیزون سریعاً و به خوبی از دستگاه گوارش جذب می‌شود. شکل تزریقی آن نیز از عضله به خوبی جذب می‌شود. به طور عمده در کبد و مقادیری نیز در کلیه و بافت‌ها به متابولیت‌های غیر فعال تبدیل می‌شود.

موارد منع مصرف

- تزریق داخل مفصلی این دارو در مواردی مثل جراحی ترمیمی مفاصل: اختلالات انعقادی خون، شکستگی داخل مفصلی، عفونت اطراف مفصل یا سابقه ابتلاء به آن، برای پوکی استخوان اطراف مفصل به دلایلی غیر آرتريت و مفصل ناپایدار نباید مصرف شود.
- این دارو در پیشگیری از سندرم زجر تنفسی نوزادان، در صورت وجود آمینونیت، عفونت یا تب، عفونت یا هرپس، عدم کفایت جفت و پارگی زودرس غشاء نیز نباید مصرف شود.

هشدارها

- استفاده طولانی مدت آن در کودکان می‌تواند منجر به مهار رشد شود.
- به دنبال مصرف این دارو ممکن است آزمون‌های بررسی عملکرد محور هیپوتالاموس-هیپوفیز-غده فوق کلیوی دچار اختلال شود.
- در افراد مسن و به خصوص خانم‌های یائسه، شانس ایجاد پوکی استخوان و افزایش فشار خون، بالا می‌رود.
- در صورت نیاز به جراحی و یا درمان اضطراری و نیز مصرف دارو در بیماران دیابتی، باید احتیاط کرد.

عوارض جانبی

درمان دراز مدت با هیدروکورتیزون بیمار را از جهت ابتلا به بیماری‌های عفونی مستعد می‌کند و از طرفی علائم عفونت نیز پنهان می‌شود. مصرف مقادیر زیاد هیدروکورتیزون می‌تواند اختلالات روانی را تشدید کند. آب مروارید، کاهش یا تاری دید و تکرار ادرار و پرنوشی، قرحه گوارشی، علائم شبه کوشینگ، آکنه، درد در ناحیه سרینی و افزایش فشار خون از عوارض جانبی دارو هستند.

تداخل دارویی

مصرف همزمان این دارو با ریفامپین، داروهای ضد صرع مانند کاربامازپین، فنوباریتال، فنی توئین و پریمیدون موجب تسریع متابولیسم هیدروکورتیزون و کاهش اثر دارو می‌گردند. این دارو ممکن است باعث کاهش اثر داروهای پایین آورنده قند خون و یا داروهای کاهنده فشار خون گردد.

نکات قابل توصیه

- برای به حداقل رساندن تحریک گوارشی شکل خوراکی هیدروکورتیزون باید بعد از غذا مصرف شود .
- از قطع ناگهانی مصرف دارو بعد از استفاده طولانی مدت (بیش از ۲ هفته) پرهیز شود .
- در طول درمان مصرف بایستی محدود شده و مصرف مکمل‌های حاوی پتاسیم توصیه می‌شود.
- معاینات چشم پزشکی در طول درمان دراز مدت، به طور مرتب باید انجام گیرد.

مقدار مصرف

خوراکی :

بزرگسالان : در بیماری ادیسون و یا متعاقب برداشتن غده فوق کلیوی به میزان $20-30 \text{ mg/day}$ در دو دوز منقسم تجویز می‌گردد. مقدار بیشتر در هنگام صبح و مقدار کمتر در هنگام عصر مصرف می‌شود .

کودکان : به منظور جانشین درمانی هورمونی به میزان $10-30 \text{ mg/day}$ و در مقادیر منقسم تجویز می‌گردد .
تزریقی :

در نارسایی حاد غده فوق کلیه به صورت تزریق داخل وریدی به مقدار 100 mg هر ۸-۶ ساعت همراه با کلرور سدیم 0.9% درصد انفوزیون می‌گردد. در سایر موارد، دارو به صورت تزریق یا انفوزیون آهسته داخل وریدی به میزان $500-1000 \text{ mg}$ ، ۳ تا ۴ بار در روز با توجه به نیاز بیمار تجویز م گردد .

کودکان : به صورت تزریق آهسته داخل وریدی و به میزان 25 mg در کودکان کمتر از ۱ سال، 50 mg در کودکان ۵-۱ سال و 100 mg در کودکان ۱۲-۶ سال تجویز می‌گردد

اشکال دارویی

Retention Enema 100 mg/60 ml

For Injection (as sodium succinate): 100 mg/2ml

Scored Tablet :10 mg

Promethazine

موارد مصرف

پرومتازین برای درمان علامتی حساسیت‌هایی چون تب یونجه، کهیر، درمان فوری واکنش‌های آنافیلاکسی، درمان تهوع، سرگیجه، اختلالات لابیرنت، بیماری مسافرت و داروی بیهوشی مصرف می‌شود.

مکانیسم اثر

تصور می‌شود که این دارو به طور غیر مستقیم باعث کاهش تحریک سیستم مشبک تنه مغزی می‌گردد. همچنین از طریق رقابت با هیستامین برای اتصال به گیرنده H1 در سلول هدف، از واکنشهایی که تنها با واسطه هیستامین بروز می‌کند، جلوگیری می‌نماید، ولی در صورت بروز آنها را از بین نمی‌برد. این دارو احتمالاً با مهار گیرنده‌های شیمیایی در بصل‌النخاع (CTZ) اثر ضد استفراغ و ضد سرگیجه خود را اعمال می‌کند.

فارماکوکینتیک

پرومتازین به خوبی از راه خوراکی و از محل تزریق جذب می‌شود. متابولیسم آن کبدی است. شروع اثر این دارو از راه خوراکی ۶۰-۱۵ دقیقه و از راه تزریق عضلانی تقریباً ۲۰ دقیقه و از راه وریدی حدود ۵-۳ دقیقه بعد از مصرف می‌باشد. طول مدت اثر تسکین‌بخشی آن حدود ۸-۲ ساعت و طول مدت اثر ضد هیستامین آن ۱۲-۶ ساعت است. این دارو به آهستگی از راه کلیه و مدفوع و عمدتاً به صورت متابولیت‌های غیرفعال دفع می‌شود.

هشدارها

- احتمال بروز سرگیجه، تسکین، اغتشاش شعور و کمی فشار خون در بیماران مسن وجود دارد. همچنین علائم اکستراپیرامیدال بخصوص پارکینسون، اختلال در نشستن، خوابیدن و درازکشیدن و دیسکینزی مداوم نیز در بیماران مسن بیشتر است، بخصوص اگر مقادیر مصرف زیاد باشند یا از شکل تزریقی دارو استفاده شود.
- این دارو در موارد زیر باید با احتیاط فراوان تجویز شود: انسداد ممانه، هیپروتروفی پروستات، احتباس ادرار، کوما، گلوکوم با زاویه بسته و یرقان.
- این دارو ترجیحاً باید از طریق تزریق عضلانی عمیق مصرف شود. در صورت تزریق وریدی، غلظت دارو باید کمتر از ۲۵mg/ml بوده و سرعت تزریق نباید از ۲۵ mg/min تجاوز نماید.

عوارض جانبی

خواب آلودگی، هیجان، عصبانیت، بی‌قراری، از دست دادن مهارت در انجام کار یا بی‌ثباتی، حرکات پرشی عضلات سر و صورت، رعشه و تکان دادن دست‌ها، تاری دید، کاهش هوشیاری به ویژه در کودکان، خشکی دهان، کمی فشار خون و حساسیت به نور از عوارض جانبی دارو هستند.

تداخل‌های دارویی

مصرف همزمان پرومتازین با داروهای تضعیف CNS ، داروهای مهار کننده مونوآمینوآکسیداز و ضد افسردگی های سه حلقه ای ممکن است موجب تشدید آثار تضعیف CNS این داروها با پرومتازین گردد.

مصرف همزمان با داروهایی که باعث ایجاد واکنش های اکستراپیرامیدال می شوند ممکن است شدت و دفعات بروز واکنش های اکستراپیرامیدال را افزایش دهد.

مصرف همزمان لوودوپا با پرومتازین ممکن است اثرات لوودوپا را به علت مسدود شدن گیرنده های دوپامین در مغز مهار کند. اثر برگیرنده آلفا آدرنژیک اپی نفرین در صورت مصرف همزمان با پرومتازین ممکن است مهار شود.

مصرف همزمان بروموکریپتین با پرومتازین ممکن است موجب افزایش غلظت سرمی پرولاکتین شود. و با اثر بروموکریپتین تداخل کند.

مصرف همزمان پرومتازین با داروهای ضد تیروئید ممکن است خطر بروز آگرانولوسیتوز را افزایش دهد.

نکات قابل توصیه

- برای به حداقل رسانیدن تحریک گوارشی، شکل خوراکی این دارو همراه با غذا ، آب یا شیر مصرف شود .
- در صورت مصرف دارو برای پیشگیری از بیماری مسافرت باید حداقل ۳۰ دقیقه یا ترجیحاً ۲-۱ ساعت قبل از مسافرت مصرف شود .
- احتمال بروز خشکی دهان با مصرف این دارو وجود دارد .
- درمان با پرومتازین باید ۲-۱ هفته قبل از زایمان قطع شود تا از بروز یرقان و علائم اکستراپیرامیدال در نوزاد جلوگیری شود .
- این دارو نباید بیش از مقدار تجویز شده مصرف شود .
- در صورت فراموش کردن یک نوبت مصرف دارو، به محض به یاد آوردن، آن نوبت باید مصرف شود. ولی اگر تقریباً زمان مصرف نوبت بعدی فرا رسیده باشد، از مصرف نوبت فراموش شده باید خودداری نموده و مقدار مصرف بعدی نیز نباید دو برابر گردد .
- از مصرف فرآورده حاوی الکل و سایر داروهای تضعیف CNS با این دارو باید خودداری گردد.

مقدار مصرف

خوراکی :

بزرگسالان: ۲۵mg در موقع خواب و در صورت نیاز تا ۲۵mg ، ۲ بار در روز و یا ۲۰-۱۰mg ، ۳-۲ بار در روز مصرف می شود .
 کودکان: در کودکان ۵-۲ ساله ، ۱۵-۵mg در روز و در ۲-۱ ساله مقدار منقسم و در کودکان ۱۰-۵ ساله ، ۲۵-۱۰mg در روز و در ۲-۱ مقدار منقسم مصرف می شود .

تزریقی :

بزرگسالان: ۲۵-۵۰mg و حداکثر تا ۱۰۰mg از طریق تزریق عمیق داخل عضلانی مصرف می شود. در موارد اورژانسی ۲۵-۵۰mg و حداکثر ۱۰۰mg تزریق آهسته وریدی می شود .
 کودکان: در کودکان ۱۰-۵ ساله ۶/۲۵-۱۲/۵mg تزریق عضلانی عمیق می شود.

اشكال دارویی

Tab : 10 mg.

Tab (as HCl) : 25mg.

Syrup: 5mg/5ml , 60 ml.

Amp : 25 mg/ml , 1 ml. 50 mg/2ml.